

много се отличава отъ Паисия, който говори разпалено, но ограничено за стари държавни форми, ала не и за животътъ съкровища на народа, за историчнитъ тайни, които, както казва за себе си Раковски, го очаровали, когато откривалъ „святата старина“, докарвали го до най-голѣмъ екстазъ, ... давали му най-голѣмо наслаждение, „кое подхранва мое усърчение и рѣшитѣлность“.³⁶ Като преценява дейността на възражденцитъ предъ и въ негово време—Паисий, Софроний, Беронъ, Неофитъ Бозвели, Венелинъ, Априловъ и др.—той поставя нови, належащи за разрешение народностни задачи, за които по-горе поменахме.

Въ своитъ научни трудове — Раковски ги считаше такива — той търсѣше да подчертае високата и първата роля на българитъ въ миналото срѣдъ другитъ народи въ свѣта: такава е историята, етнографията, фолклората му. Не съвсемъ фантастични сж доводитъ му за произхода на българския езикъ отъ санскритския, близостта на последния до първия. Много учени сж защитявали или отхвърляли сжщата теза. Мерингеръ,³⁷ Бургманъ, пъкъ и нашиятъ известенъ филологъ проф. Б. Цоневъ — въ голѣмия си трудъ: „Къмъ историята на бъл-